

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра «Охорона праці та навколишнього середовища»
(назва)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова групи забезпечення
спеціальності

цивільна безпека
(назва)

_____ /В.В.Березуцький/
(підпис) (ініціали та прізвище)

« _____ » _____ 20 ____ року

РОБОЧА ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

перший (бакалаврський)

(рівень вищої освіти)

галузь знань	<u>26 «Цивільна безпека»</u> (шифр і назва)
спеціальність	<u>263 «Цивільна безпека»</u> (шифр і назва)
спеціалізація	<u>263-1 «Охорона праці»</u> (шифр і назва)
вид дисципліни	<u>професійна підготовка; обов'язкова</u> (загальна підготовка / професійна підготовка; обов'язкова/вибіркова)
форма навчання	<u>денна</u> (денна / заочна)

Харків – 2018 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Переддипломна практика»
(назва)

Розробники:

доцент, к.т.н., с.н.с.
(посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

О.Г.Янчик
(ініціали та прізвище)

(посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри
«Охорона праці та навколишнього середовища»
(назва)

Протокол від «25» червня 2018 року № 13

Завідувач кафедри ОП та НС
(назва)

(підпис)

/В.В.Березуцький/
(ініціали та прізвище)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

«УЗГОДЖЕНО»

«Цивільна безпека»

(найменування спеціальності)

Березуцький В.В.

(підпис завідувача кафедри)

« _____ » _____ 20__ р.

ЛИСТ ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер Протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Переддипломна практика за спеціальністю 263 – цивільна безпека та спеціалізації 263-1 – охорона праці є невід’ємною складовою навчального процесу, спрямованою на формування висококваліфікованих фахівців, які підготовлені до активної професійної, творчої і соціальної діяльності, які вміють самостійно опановувати нові знання і підвищувати свій професійний рівень.

1.2. Проведення переддипломної практики зумовлене необхідністю закріплення та поглиблення знань і вмінь, отриманих студентами під час вивчення дисциплін за напрямком підготовки, а також своїх практичних навичок, ознайомлення безпосередньо на підприємстві (організації, установи) з організацією виробничого процесу за напрямком забезпечення безпечних умов праці працівників.

1.3. Відповідно до навчального плану підготовки першого (бакалаврського) рівня освіти з кваліфікації – бакалавр з цивільної безпеки в НТУ «ХПІ» переддипломна практики проводиться у 8 семестрі. Тривалість переддипломної – 4 тижні.

1.4. Студенти можуть бути направлені на підприємства для проходження практики тільки на підставі заздалегідь укладеного договору між підприємством (організацією) і університетом. В договорі обидві сторони обумовлюють прийнятні умови проведення практики. Проходження практики регламентується погодженої з викладачем до початку проходження практики робочою програмою.

На протязі всього періоду повинно бути забезпечене керівництво практикою. Керівники призначаються від університету і від підприємства(організації) на підставі відповідних розпоряджень.

1.5. Під час практики студенти повинні керуватися правилами внутрішнього розпорядку підприємства(організації). В процесі оформлення документів студенти повинні минати обов'язковий інструктаж із заходів безпеки і охорони праці. Всім студентам в університеті повинні бути видані щоденники встановленого зразка. Результати виконання програми практики повинні бути відбиті в звіті і щоденникові, і пред'явлені на розгляд керівникам практики. Звіт треба оформити з урахуванням вимог методичних вказівок.

1.6. Обов'язки керівника практики від університету:

- перед початком практики заключити договір з підприємством про проходження практики здобувачами вищої освіти ;
- узгодити та затвердити робочу програму практики;

- спільно з начальником відділу (бюро) технічного навчання підприємства скласти список керівників практики від підприємства, ознайомити їх з програмою практики та змістом індивідуальних завдань;
- домовитись щодо режиму роботи студентів;
- отримати інформацію про місце практики та видів завдань і робіт;
- забезпечити контроль за проходженням практики, своєчасне проведення інструктажу з охорони праці;
- проводити періодичний контроль за відвідуванням студентів місць проведення практики.

Обов'язки керівника практики від підприємства:

- проводити екскурсії згідно програми;
- проводити консультації;
- контролювати виконання студентами програми практики.

Обов'язки студента-практиканта:

- ретельно виконувати програму практики, правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства та охороною праці;
- систематично заповнювати щоденник практики;
- вести записи вивченого матеріалу, необхідного для виконання індивідуального завдання та складання звіту;
- збирати необхідні матеріали для здачі індивідуального завдання.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

2.1. Метою переддипломної практики є формування у студентів професійних навичок і умінь приймати самостійні рішення на конкретній ділянці роботи у реальних виробничих умовах, а також проведення збору та обробки інформації для виконання дипломної роботи бакалавра.

Матеріали, напрацьовані за період проходження практики, мають використовуватись як фактична основа вирішення завдань, сформульованих у дипломній роботі бакалавра. Тому звіт з переддипломної практики повинен являти собою самостійне дослідження, здійснене студентом з допомогою керівника, та може виступати свідченням набутого ним рівня професійної компетенції, що відповідає вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики

Компетентності:

Загальні компетентності

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 7. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 9. Навики здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

ПК 6. Здатність до оцінювання ризиків виникнення та впливу надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання та ризиків у сфері безпеки праці. ПК 14. Готовність до застосовування та експлуатації технічних систем захисту, засобів індивідуального та колективного захисту людини від негативного впливу небезпечних чинників надзвичайної ситуації, дії небезпечних і шкідливих виробничих чинників. ПК 18. Здатність до читання та виконання ескізів та креслень, застосування комп'ютерної графіки в сфері професійної діяльності.

Результати навчання:

РН 4. Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності. РН 7. Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям. РН 8. Передбачати екологічно-збалансовану діяльність, необхідний рівень індивідуальної безпеки та психічного здоров'я у разі виникнення типових небезпечних подій. РН 10. Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій. РН 14. Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки. РН 19. Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.

2.2 Завдання практики.

За час практики студент повинен:

ознайомитись з:

організацією діяльності служби (відділу) охорони праці підприємства(організації, установи);

організаційними заходами з підвищення рівня безпеки об'єктів, поліпшення протиаварійного стану об'єктів і територій та усунення виявлених порушень вимог щодо дотримання техногенної, пожежної безпеки, промислової санітарії та охорони праці;

методикою проведення розслідування нещасних випадків на виробництві, а також аварій та випадків професійних захворювань працюючих на підприємстві (в організації, установі);

навчитись:

аналізувати й оцінювати потенційну небезпеку об'єктів господарювання (технологічних процесів і обладнання) для людини та навколишнього середовища;

ідентифікувати небезпеки, оцінювати джерела й види небезпек, описувати їхню класифікацію на підприємстві;

аналізу та оцінки інженерно-технічні заходи щодо зниження рівня ризику виникнення аварій та аварійних ситуацій;

аналізувати і обґрунтовувати організаційно-технічні заходи щодо зниження впливу шкідливих та небезпечних факторів на виробничий процес.

Студенти при написанні звіту з переддипломної практики повинні продемонструвати практичні навички отримання, обробки, аналізу інформації, здатність до наукового узагальнення, використання розрахункових методів, використання інформаційних систем та технологій у процесі постановки та вирішення професійних задач.

3. МІСЦЯ ТА ГРАФІК ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

3.1. Головними місцями проведення практики є провідні підприємства та організації як Харкова, так і інших міст України, зокрема:

ПАТ «Турбоатом», ПАТ Харківський машинобудівний завод «Світло шахтаря», ПАТ Харківський тракторний завод ім. С. Орджонікідзе, ПАТ «Харківгаз», Запорізька АЕС.

3.2. Крім цього, місцями практики можуть бути малі підприємства, спільні підприємства, науково-дослідні організації та інші організації, узгоджені з профілюючою кафедрою.

3.3. Проходження практики студентами може здійснюватися безпосередньо на фірмах по заявах. В цьому випадку контроль за проходженням практики здійснюють відповідальні керівники цих організацій.

3.4. Керівник практики в індивідуальному завданні по практиці визначає підрозділи, в яких студент повинен проходити практику та період перебування в цих підрозділах.

3.5. Керівник практики узгоджує зі студентом графік виконання етапів практичної підготовки.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

4.1. Місце проведення практики кожного студента визначається профілюючою кафедрою. Розподіл студентів по базах практики та призначення керівників затверджується наказом ректора НТУ «ХП» за поданням завідувача кафедри.

4.2. На кожен з видів практики студент отримує у індивідуальне завдання та терміни його виконання на вказаному робочому місці. Завдання на практику видається індивідуально кожному студенту викладачем-керівником практики за тиждень до початку практики. Зміст завдання залежить від специфіки підприємства з урахуванням проблематики

дипломної роботи студента.

4.3. При вибутті на практику студент повинен одержати:

направлення;

щоденники практиканта;

індивідуальне завдання.

4.4. Протягом усієї практики студент зобов'язаний вести **щоденники**, у яких регулярно відзначається робота, що виконується, хід виконання графіків відповідних видів практик, присутність на лекціях, бесідах та екскурсіях, вивчення літературних і інших нормативно-технічних джерел.

4.5. Відповідальними за контроль проходження практики та виконання індивідуального завдання є керівники практики від університету.

4.6. За результатами проходження кожного виду практики студент повинен написати **звіт**, що є основою для складання заліку. Залік проводиться керівником практики у формі співбесіди за матеріалами **щоденника та звіту** з практики. При незадовільних результатах студенту дається час (один тиждень) для підготовки до повторної співбесіди.

4.7. На початку практики студенти повинні отримати інструктаж з охорони праці, ознайомитись з правилами внутрішнього розпорядку на підприємстві, порядком отримання документів та матеріалів. У період проходження практики студент підкоряється режиму роботи підприємства (організації, установи), відхилення від якого є неприпустимими тільки з дозволу керівників практики від підприємства або адміністрації підрозділу, де знаходиться практикант.

5. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

5.1. Проходження практики передбачається в основному у службах (відділах) охорони праці.

5.2. Статус студента на підприємстві - спостерігач. Протягом практики може здійснюватись переміщення студентів по структурним підрозділам відповідно до графіку, який складено керівником практики, і погоджено із керівництвом практики від університету. Адміністрація підприємства повинна надати допомогу практиканту в зборі відповідних матеріалів.

5.3. У процесі проходження переддипломної практики студент повинен: ознайомитись з нормативно-правовими документами і методичними матеріалами з питань охорони праці, основними технологічними процесами виробництва продукції підприємства;

вивчити організацію роботи з охорони праці підприємства (організації, установи);

ознайомитись з функціями головних спеціалістів за напрямком діяльності з охорони праці;

вивчити організацію і управління виробництва, соціально-економічні методи охорони праці;

ознайомитись з виробничими та технологічними процесами на підприємстві, а також з особливості експлуатації устаткування, яке застосовується на підприємстві;

вивчити правила і засоби контролю відповідності технічного стану устаткування вимогам безпечного ведення робіт;

ознайомитись з методами вивчення умов праці на робочих місцях;

приймати участь у складання звітності про виконання заходів з охорони праці;

вивчити технічні рішення, які розроблені головними спеціалістами підприємства за напрямками з метою зменшення травматизму на підприємстві (організації, установи);

прогнозувати можливі ризики на виробництві та вести облік їх результатів виконання при підсумках якості робіт;

вивчити методіку організації та порядку проведення розслідування нещасних випадків, профзахворювань та аварій;

навчитись оформляти приписи на усунення наявних недоліків при виконанні робіт та експлуатації устаткування підвищеної небезпеки;

отримати практичні навички в оформленні та порядку ведення журналів:

реєстрації інструкцій з охорони праці;

обліку видачі інструкцій з охорони праці,

реєстрацій проведення інструктажів з охорони праці на робочому місці;

реєстрації нарядів-допусків, які видаються на підприємстві;

приймати участь розробці проектів наказів та розпоряджень з охорони праці, щодо усунення недоліків та притягнення до відповідальності порушників;

вивчити систему контролю використання засобів захисту працівників;

вивчити порядок впровадження міжнародного досвіду з питань безпеки праці на підприємстві (організації, установі);

оформити зібраний матеріал у вигляді звіту.

5.4. Керівник практики може в рамках індивідуального завдання відповідного виду практики доповнити та конкретизувати завдання по практиці також іншими питаннями, що не названі вище, враховуючи специфіку підприємства.

6. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

6.1. Індивідуальні завдання складаються керівником практики від

університету на початку проведення переддипломної практик (після розподілу практикантів по робочих місцях) і має на меті інтерпретацію розділів робочої програми практики стосовно конкретних умов підприємства, де проводиться практика та теми дипломної роботи.

6.2. Завдання повинно містити перелік питань, що підлягають вивченню на даному підприємстві, перелік дій практиканта для одержання передбачених програмою навичок та умінь.

6.3. Індивідуальне завдання на практику видається практиканту, як правило, у формі доповнення до основного. Його зміст залежить від:

специфіки підприємства, де проходить практика;

перспектив подальшого працевлаштування майбутнього випускника в цьому напрямку (написання дипломної роботи за спеціальністю або виконання випускником професійних обов'язків як співробітника підприємства);

побажань керівництва підприємства, де проходить практика (якщо це не суперечить навчальній програмі).

7. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ПО ПРАКТИЦІ

7.1. Звітною документацією щодо практичної підготовки бакалавра є:

щоденники;

звіти.

7.2. По матеріалах кожного виду практики студент складає відповідні звіти. Керівник практики контролює та консультує написання звітів за розділами.

Звіт повинен мати чітку структуру. Кожний розділ починається з нової сторінки. Ілюстрації та таблиці розміщуються по мірі їх згадування в тексті, їх нумерація є наскрізною у всьому звіті. Бланки та форми, що використовуються для пояснення, можуть бути розміщені в додатку. Конкретний зміст відповідного звіту залежить від завдання на практику, але кожен звіт повинен містити:

I. Зміст

II. Вступ

III. Основна частина

IV. Індивідуальне завдання.

V. Висновки.

VI. Список використаної літератури.

VII. Додатки (якщо вони є).

7.3. До звітів додаються щоденники з відповідних видів практик, підписані керівником підприємства (чи підрозділу підприємства), та скріплені печаткою підприємства у двох місцях.

7.4. Титульний аркуш звіту та форму щоденника з практики практикант одержує на кафедрі.

7.5. Звіт оформляється відповідно до вимог стандарту оформлення науково-технічної документації на одній стороні аркуша формату А4 з додержанням таких розмірів полів: ліве - 30 мм, праве - 10 мм, верхнє - 20 мм, нижнє - 25 мм.

8. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, ЩО РЕКОМЕНДОВАНА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ У ПЕРІОД ПРАКТИКИ

1. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. - Наказ МОН України від 08.04. 1993 р. № 93.
2. СТВУЗ – ХПІ – 3.01 – 2006. "Текстові документи у сфері навчального процесу".
3. Закон України "Про охорону праці", Введений в дію Постановою ВР України № 2695-ХІІ від 14.10.92, ВВР, 1992, № 49, ст.669 (Із змінами, внесеними згідно із Законами)
4. Кодекс Законів України про працю.
5. Закон України "Про об'єкти підвищеної небезпеки". Відомості Верховної Ради, 2001, № 15, ст.73.
6. Закон України "Про метрологію і метрологічну діяльність" Затв. ВР України 15.01.2015 р., № 124-VIII.
7. Закон України "Про електроенергетику" Затв. ВР України 16.10.1997 р., № 575/97 (із змінами № 514- VIII від 04.06.2015).
8. Закону України "Про захист прав споживачів " Затв. ВР України 01.12.2005р., № 3161-IV.
9. Закону України "Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності" Затв. ВР України 01.12.2005 р., № 3164- IV.
10. Закону України "Про підтвердження відповідності" Затв. ВР України 17.05.2001 р., № 2406- III.
11. Закон України від 1991.06.25, № 1264-ХІІ "Про охорону навколишнього природного середовища"
12. Закон України від 1992.10.16, № 2707-ХІІ "Про охорону атмосферного повітря"
13. Закон України від 2000.07.13, № 1908-III "Про зону надзвичайної екологічної ситуації"
14. Закон України від 2005.09.06, № 2806-IV "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності"
15. Закон України від 2007.04.05, № 877-V "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності"
16. Закон України від 1998.03.05, № 187/98-ВР "Про відходи"

17. Закон України від 2001.01.18, № 2245-III "Про об'єкти підвищеної небезпеки"
18. Кодекс цивільного захисту України. Затв. ВР України 02.10.2012 р., № 5403 - VI. (із змінами і доповненнями від 02.06.2016 р., № 1404-VIII)
19. Постанова КМ України від 29.10.2009 №1149. Технічний регламент безпеки низьковольтного електричного обладнання.
20. Постанова КМ України від 11.07.2002 р. № 956 Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки. (Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ України)
21. Постанова КМ України від 07.10.2003 р. № 1585 Технічного регламенту модулів оцінки відповідності та вимог щодо маркування національним знаком відповідності.
22. Постанова КМ України від 28.08. 2013 р. № 808 Про затвердження переліку видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку.
(Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1160 від 30.12.2015)
23. Постанова КМ України від 30.11.2011 р. № 1232 Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.
(Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ України)
24. Постанова КМ України від 22.03.2001 р. № 270 Порядку розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру
(Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ України)
25. ДСТУ 2293:2014 Охорона праці. Терміни та визначення основних понять Затвр. наказ Мінекономрозвитку України від 02.12. 2014 р. № 1429
26. ДСТУ Б В.2.5-82:2016 Електробезпека в будівлях і спорудах. Вимоги до захисних заходів від ураження електричним струмом. Затвер. наказ Мінрегіон України від 01.07. 2016 №204 "Про прийняття національного стандарту
27. ДСТУ Б В.2.5-38:2008 Інженерне обладнання будинків і споруд. Улаштування блискавкозахисту будівель і споруд. Наказ Мінрегіон.України від 27.06.2008 № 269.
28. ДСТУ ГОСТ 12.1.012:2008 ССБТ. Вібраційна безпека. Загальні вимоги. – Введ. 01.07.2008.
29. ДСТУ ГОСТ 12.1.006:2009 Електромагнітні поля радіочастот. Допустимі рівні на робочих місцях та вимоги до проведення контролю. – Введ. 01.01.2009.
30. ДСТУ Б В.1.1-36:2016 Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою.
Від 15.06.2016 наказ Мінрегіон України № 158
31. ДСТУ ISO14001 - 97 – 14012-97 Система управління навколишнім середовищем – К. : Держстандарт України, 1997.
32. ДСанПіН Захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань Затв. наказом МОЗ України від 01.08.1996 № 239.
(Із змінами)

33. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультра звуку та інфразвуку. Затв. Постановою Головного держсан лікаря від 01.12.1999 р. № 37
34. ДСанПіН "Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу". Наказ МОЗ України 08.04.2014 № 248.
35. ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень. Затв. постановою Головного держсанлікаря України від 1.12.1999 р., № 42.
36. ДСН 3.3.6.039-99 Санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації. – К., 1999.
37. Норми радіаційної безпеки України : НРБУ-97/Д2000/ МОЗ України 14.07.97 Наказ № 208.
38. НПАОП 0.00-1.71-13 Правила охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями
Від 19.12.2013 наказ № 966 Міненерговугілля України . Зареєстровано від 25.02.2014 № 327/25104 Мін'юст України Дата введення в дію 28.03.2014
39. НПАОП 0.00-2.01-05 Перелік робіт з підвищеною небезпекою.
40. Від 26.01.2005 наказ № 15 Держнагляд охорон праці України.
Зареєстровано: від 15.02.2005 № 232/10512 Мін'юст
41. НПАОП 0.00-3.07-09 Норми безплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам загальних професій різних галузей промисловості
Від 16.04.2009 наказ № 62 Держгірпромнагляд Зареєстровано: від 12.05.2009 № 424/16440 Мін'юст України
42. НПАОП 0.00-4.01-08 Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту
Від 24.03.2008 наказ № 53 Держгірпромнагляд Зміни: 16.11.2009 Наказ № 194 Держгірпромнагляд Зареєстровано: 07.12.2009 № 1173/17189 Мінюст України
43. НПАОП 0.00-4.09-07 Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства
Від 21.03.2007 Наказ № 55 Держгірпромнагляд Зміни: від 25.09.2007 Наказ № 216 Держгірпромнагляд Зареєстровано від 07.11.2007 № 1252/14519 Мін'юст України
44. НПАОП 0.00-4.11-07 Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці
Від 21.03.2007 Наказ № 56 Держгірпромнагляд Зареєстровано: від 06.04.2007 № 316/13583 Мін'юст України
45. НПАОП 0.00-4.12-05 Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці. Від 26.01.2005 Наказ № 15 Держнагляд охорон праці України. Зміни від 16.11.2007 Наказ № 273 Держгірпромнагляд, від 30.01.2017 Наказ № 140 Мінсоцполітики

- Зареєстровано: від 30.01.2017 Наказ № 140 20.02.2017 № 234/30102 Мін'юст України
46. НПАОП 0.00-4.15-98 Положення про розробку інструкцій з охорони праці.
Від 29.01.1998 Наказ № 9 Комнаглядохорон праці Мінпраці України
Зареєстровано від 07.04.1998 № 226/2666 Мін'юст України
 47. НПАОП 0.00-6.03-93 Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві
Від 21.12.1993 Наказ №132 Держнаглядохорон праці України. Зміни: від 01.11.2016 наказ № 1259 Мінсоцполітики України Зареєстровано: від 23.11.2016 № 1517/29647 Мін'юст України . Дата введення в дію: 27.12.2016
 48. НПАОП 0.00-6.08-07 Порядок атестації фахівців, які мають право проводити технічний огляд та/або експертне обстеження устаткування підвищеної небезпеки
Від 20.12.2006 Наказ № 16 Держгірпромнагляд Зареєстровано: 07.02.2007 № 103/13370 Мін'юст України
 49. НПАОП 0.00-6.15-99 Порядок проведення опосвідчення електроустановок споживачів
Від 30.12.1999 Наказ № 258 Держнаглядохорон праці України
 50. НПАОП 40.1-1.07-01 Правила експлуатації електрозахисних засобів
Від 05.06.2001 Наказ № 253 Мінпраці України
 51. НПАОП 40.1-1.21-98 Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів
 52. Від 09.01.1998 Наказ № 4 Держнаглядохорон праці України
Зареєстровано: 10.02.1998 № 93/2533 Мін'юст України
 53. НПАОП 40.1-1.32-01 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок
Від 21.06.2001 Наказ № 272 Мінпраці України
 54. НПАОП 0.00-1.15-07 Правила охорони праці під час виконання робіт на висоті
Від 27.03.2007 наказ № 62 Держгірпромнагляд Зареєстровано: від 04.06.2007 № 573/13840 Мін'юст України
 55. НПАОП 0.00-1.28-10 Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин
Від 26.03.2010 наказ № 65 Держгірпромнагляд Зареєстровано: від 19.04.2010 № 293/17588
 56. Правила технічної експлуатації електроустановок споживачів. Затв. наказ міністерства палива та енергетики від 25.07.2006 № 258 у редакції наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості 13.02.2012 № 91, (зі змінами та доповнення у відповідності до наказів Міністерства енергетики та вугільної промисловості № 91 від 13.02.2012 № 905 від 16.11.2012 № 273 від 16.05.2013
 57. Правила улаштування електроустановок. 5-те вид., перероб. й доп. – Х.: 2016. Глава 1.7 Заземлення та захисні заходи від ураження електричним

- струмом. Затв. Наказ Мін. енергетики та вугільної промисловості України від 20.06. 2014 р. № 469
58. Правила пожежної безпеки в Україні. Затв. наказ МВС України від 30.12.2014 № 1417
 59. Положення про медичний огляд працівників певних категорій. Затв. наказом МОЗ України від 21.05.07 № 246
 60. ДБН В.1.1-7-2002 Державні будівельні норми. Захист від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва. – К. , 2003.
 61. ДБН В.2.5-28-2006 Державні будівельні норми. Інженерне обладнання будинків і споруд. Природне і штучне освітлення. – К. : Мінбуд України, 2006. (зміни 1, 2)
 62. ДБН В.2.5-67: 2013 Державні будівельні норми. Інженерне обладнання будинків і споруд. Опалення, вентиляція та кондиціонування. – К.: Мінрегіон України, 2013.
 63. ДБН В.2.5-64-12 Інженерне обладнання будинків і споруди. Внутрішній водопровід та каналізація. – К.: Мінрегіон України, 2013.
 64. ДБН В.2.2-9-09 Будинки та споруди. Громадські будинки та споруди. – К.: Мінрегіонбуд України, 2010.
 65. ДБН В.2.5-56:2014 Системи протипожежного захисту. Затв. наказ МВС України від 31.07.2017 № 657